

Inhoud

Van de voorzitter	2
Jongdierenkeuring Barnevelderclub 2011	2
Jeugdshow Laren	3
Kippenaids	4
Mededelingen vanuit het bestuur	4
Jongdierenkeuring Barnevelderclub 2011	5
Midden Veluwe show	6
Hokbezoek: een leerzame dag	7
Foto's hokbezoek Tensen	10
Catalogus jongdierenkeuring 2011	11
Vervolgonderzoek naar genetische diversiteit bij Nederlandse Hoenderrassen	15
Meer over genetische diversiteit	16
Foto's Jongdierenkeuring	19
Mooie Barnevelders in HORST op PEELHORSTSHOW	21
Ruwvoer in de biologische pluimveehouderij	23
Bijeenkomst Foktechnische Commissie (FTC)	25
Verlichting van onze hoenders	25
Peelhorstshow 2011	26
Tips voor beginnende (maar ook voor gevorderde) fokkers	28

Belangrijke data

1^e clubshow, Gallinova: 11 – 12 november, Barneveld

2^e clubshow, Noordshow: 5 – 7 januari, Zuidlaren

Districtshows:

- Peelhorstshow: 7 – 9 oktober, Horst

- Bollenstreekshow: 24 – 26 november, Lisse

- Martinishow: 17 – 18 december, Groningen

- Oneto: 9 – 11 december, Enschede

Van de voorzitter

Om te beginnen is de Foktechnische dag bij Cor Tensen een geslaagde dag geweest, met dank aan de heren keurmeesters.

Het daarop volgende evenement was de jongdierendag. Deze was op een andere locatie dan voorgaande jaren. Dat dit een schot in de roos was liet zich zien door het aantal dieren dat hier werd ingezonden wat erg verheugend was, maar liefs 50% meer dieren dan vorig jaar.

Wat ook geweldig was waren de verschillende niet erkende kleurslagen in kriel en groot. In de grote waren zilver zwartdubbelgezoomd en in kriel geelwit en blauw-zilverdubbelgezoomd.

En natuurlijk de erkende kleurslagen. Ook al hadden we 1 euro inschrijfgeld gevraagd.

Het bestuur is bezig met verdeling van taken die de laatste jaren voor een belangrijk deel door een 1 persoon werden gedaan.

Onze site is inmiddels ondergebracht bij Ad van der Oever die deze gaat beheren.

De rest wordt de komende maanden geregeld.

We hopen er met de jaarvergadering op te komen hoe het een en ander geregeld gaat worden.

Fokkers nu op naar onze clubshow bij Gallinova.

We zijn benieuwd of ook hier meer ingezonden wordt dan vorig jaar.

En we hopen op sportieve dagen.

Succes.

Met vriendelijke groeten,
Gijs

Jongdierenkeuring Barnevelderclub 2011

Nadat we jaren onze fokkersdag bij Intratuin gehouden hebben zijn we dit jaar weer neergestreken bij Gallinova. Gallinova houdt jaarlijks haar jongdierenkeuring tijdens de eerste zaterdag in september. De Barnevelder club was overigens niet de enige speciaalclub die bij Gallinova te gast was.

Aanwezig waren ook: de Brahmaclub, de zijdehoenclub, de kuifhoenders, angorafokkers, angorageiten en een knagers festijn. Hiermee was de nieuwe Markthal flink gevuld. Verder was er belangstelling van de polen- en kleurdwergenclub die waarschijnlijk volgend jaar ook van de partij zullen

zijn. Jammer was dat ook bij de jongdierenkeuring van Gallinova Barnevelder in de kooien zaten; die hadden eigenlijk bij ons moeten zitten! Omdat we een week in de tijd zijn verschoven met onze activiteit (de naam 'Fokkersdag' hebben we overigens ingeruild voor 'Jongdierenkeuring', want dat karakter willen wij deze dag in geven), was het niet eenvoudig om keurmeesters te vinden. Al onze voorkeurskeurmeesters waren op die dag al bezet. Cor Tensen heeft voor de komende jaren echter al keurmeesters vastgelegd zodat we binnen 1 à 2 jaar van onze eigen keurmeesters gebruik kunnen gaan maken.

In totaal waren er bijna 150 dieren ingeschreven, een mooi aantal, zeker in vergelijking met voorgaande jaren. De organisatie die bij zo'n dag en zo'n aantal dieren hoort was echter nog niet perfect. Aanloopproblemen zullen we maar zeggen. In de toekomst zal gewerkt gaan worden met een serieus draaiboek zodat de zaken dan beter geregeld zullen zijn. De stemming onder de leden was er echter niet minder om en het hele bestuur was daarom van mening dat we alles bij elkaar een mooie clubdag hebben gehad. Voor de dieren had het iets minder warm gemogen maar de omstandigheden waren dan ook wel wat extreem voor begin september.

Financieel gezien mogen we tevreden zijn. De keuring is niet geheel uit de kosten gekomen maar ook dit aspect zal meer aandacht krijgen in de toekomst.

Elders in dit clubblad treft u een aantal foto's aan van de dag.

Cees van der Wel

Jeugdshow Laren

Tijdens de jeugdshow te Laren waren er 14 grote Barnevelders (allen dubbelgezoomd) ingezonden en 14 krielen. Er blijkt veel jeugd te zijn die nog onbekend is met onze club. Ad Boks keurde de groten. Er zaten maar liefst 4 oude dieren maar daar waren de predikaten niet zo bijzonder van. Bij de krielen zaten 4 dubbelgezoomden (van Eva Meijer, Maud Meijer en Kim van Dijck), 2 blauw dubbelgezoomden (Eva Meijer), 3 zilver zwartdubbelgezoomden (Maud Meijer) en 4 witten (Kim van Dijck). Keurmeester Scheuten deelde mooie predikaten uit: maar liefst 3 x F en 10 x ZG! De strijd ging tussen Maud Meijer en Kim van Dijck. Maud had uiteindelijk de mooiste kriel. Proficiat!

Uitslag:

Mooiste grote Barnevelder: kooi 102, Hendrik Westerink (geen lid bij ons), dubbelgezoomd vrouw jong

Mooiste kriel Barnevelder: Kooi 193, Maud Meijer, zilver zwartdubbelgezoomd vrouw jong.

Kippenaids

Voor iedereen die het artikel over kippenaids nog eens terug wil lezen verwijs ik u graag naar het internetadres dat hierna wordt genoemd.

<http://www.tuinvee.nl/CAV%20kippenaids.pdf> .

Van verschillende kanten wordt reeds melding gemaakt van deze ziekte onder kippen. Het is dus van belang om bekend te zijn met het ziektebeeld. Doe er uw voordeel mee want de ellende is niet te overzien als uw dieren hiermee in aanraking komen.

Cees van der Wel

Mededelingen vanuit het bestuur

Onlangs hield het bestuur een vergadering. Hier kwamen diverse punten aan de orde. Enkele daarvan wil ik hier naar voren brengen.

- Het bestuur is van mening dat het ontbreekt aan een duidelijke visie op wie wij zijn als vereniging en wat wij willen. Tot nu toe werd de vereniging draaiende gehouden en waren er nauwelijks activiteiten op het gebied van foktechnische zaken of naar zaken en organisaties buiten de vereniging. Voorgesteld werd daarom om op niet al te lange termijn dit onderwerp uitgebreid te bespreken. Aan de hand van de resultaten hiervan kan ook duidelijke taakverdeling binnen het bestuur worden vastgesteld. Leden die goede ideeën hebben ten aanzien van de visie van de club worden van harte uitgenodigd die te melden bij het bestuur! Een taak die al wel bij een ander terecht is gekomen, is het beheer van de website. Ad van de Oever zal dit gaan doen waardoor de secretaris zal worden ontlast. Ideeën over de inrichting en de inhoud van de site zijn van harte welkom.

- De stand van de club. Tijdens enkele gelegenheden presenteren wij ons middels een stand aan het publiek. Zo is de stand aanwezig tijdens Galinova en tijdens de Noordshow. Ook was de stand aanwezig tijdens de Dag van het Nederlands Levend Erfgoed, onlangs gehouden in Liempde. Velen zijn van mening dat onze stand weinig voorstelt, en het bestuur kan niet anders dan hiermee instemmen. Het ontbreekt ons met name aan materialen voor op de stand, en de foto's op de panelen zijn ook aan vervanging toe. Maar het grootste probleem is eigenlijk de bemanning, vooral tijdens

de Noordshow. Cor Tensen heeft de taak op zich genomen om in elk geval eenmalig de stand in Zuidlaren te organiseren. Hij verwacht echter wel voldoende hulp want zonder bemanning heeft een stand weinig waarde. Het bestuur is van mening dat, ondanks de matige kwaliteit van de stand, het nog steeds een goed middel is om geïnteresseerden van informatie te kunnen voorzien. **Liefhebbers om de stand te bemannen** (geldt ook voor Gallinova!) worden gevraagd zich bij Cor (Noordshow), of bij Gijs (Gallinova), of bij een van de andere bestuursleden, aan te melden. Tevens doet het bestuur hierbij een oproep aan allen die menen een **bijdrage te kunnen leveren aan de aankleding van de stand**, om zich te melden. Heeft u (wellicht vanuit uw professie) ideeën, meldt dat dan!

- De promotie van de dubbelgezomden lijkt in prima handen bij Cor Tensen. Voor de enkelkleurigen waren er binnen het bestuur echter nog geen afspraken gemaakt wie dat zou doen. Afsproken is dat Hans Stil dat, naast zijn penningmeesterschap, zal gaan behartigen.

De secretaris

Jongdierenkeuring Barnevelderclub 2011

Voor mij was dit voor het seizoen 2011/2012 de eerste keuring in een mooie gevulde hal met kleindieren van meerdere verenigingen en specialclubs die hier hun dieren ondergebracht hadden. Een aanwinst voor onze hobby wat ook te zien was aan de vele bezoekers.

Ik had het genoeg om ± 45 Barnevelders te mogen keuren.

Te beginnen met de grote witten, het eerste dier in kooi nr 15 was fraai van type en kleur. Ook de kopversierselen waren mooi van vorm en grootte zodat dit dier ook een F verdiende.

Bij de hennen ook over het algemeen ZG type dieren met een mooie schone boven kleur zonder een gele gloed en een mooie gele beenkleur met ook hier een F in kooi nr 54.

Zwart hiervan vijf dieren met over het algemeen ZG types. Bij de zwarte kleurslag moet men er wel op letten dat er niet teveel wit in het dons zichtbaar wordt wat dan doorslaat in de staartaanzet, zodat dit ook van buitenaf zichtbaar is. Dit is voor een showdier fout wat het dier in kooi nr 19 erg liet zien en hierdoor dan ook terug viel naar het predicaat V.

Voor fokdieren van de zwarte kleurslag met gele benen kan het geen kwaad dat ze wat wit in het dons zijn, dit geeft namelijk in de nafok wel de mooie kevergroene glans. Wel moet men hier oppassen dat hierin de juiste balans gevonden wordt.

Bij de krielen zilver dubbelgezoomd een mooi aantal hennen die weinig onderdoen voor de goud dubbelgezoomden. Met name de dieren in kooi nr 111, 112, 113, dieren met mooie types en een mooie verzilverde kleur. Ook de borst zoming was hier ZG te noemen. Wel liet nog een aantal dieren nog niet de gewenste zilvergrijze grondkleur zien maar waren nog een beetje roodachtig/bruin. Kooi nr 119 verdiende de 1^e F, een dier F van type en een mooie egale grondkleur en zoming.

Bij de witte krielen waren een aantal dieren met name kooi nr 128, 129 en 130 die wat lang van rug waren. Ook de vleugels waren te lang en de kopjes te spits. De dieren in kooi nr 124, 125 en 126 lieten wel de mooie holronde ruglijn zien en verdiende het predicaat F en ZG 95, dieren met een fraaie gele been kleur en conditie.

Tevens kreeg ik nog een paar niet erkende kleurslagen zilver blauwdubbelgezoomd en geel witdubbelgezoomd. Het type lieten de dieren al aardig zien maar wat kleur en zoming betreft is er nog wat werk te verzetten. Ook voor deze fokkers en doorzetters de complimenten om zo een traject in te gaan om ooit weer een nieuwe kleurslag erkend te krijgen wat ook bij de zilvers goed gelukt is en een aanwinst is voor de liefhebber en hobbyfokker.

Voor mij was het een leerzame dag om een grote klasse Barnevelders te mogen keuren en deed het mij goed dat ook de jeugd de keuring met veel aandacht en vragen volgde.

Ook jullie succes in de fokkerij.

Groet , Aalt Van de Streek

Midden Veluwe show

De eerste week van oktober werd de Midden Veluwe show gehouden in Wenum-Wiesel, bij Apeldoorn.

Er waren 15 grote Barnevelders ingezonden door in totaal 3 inzenders.

Van onze leden hadden Baan en Oosterbroek dieren ingeschreven. Er wa-

ren uitsluitend dubbelgezoomden. Opvallend was dat bij de 5 hanen er 3 O's werden uitgedeeld door keurmeester Albada. Wat er niet goed was aan deze dieren is mij onbekend. Het hoogste predikaat was ZG 93. Bij de 10 hennen werd als hoogste predikaat 2 x ZG 95 gegeven. Baan en Oosterbroek hadden beiden een hen met ZG 95; Oosterbroek had de 1^e ZG en komt dus in aanmerking voor de prijs van de beste Barnevelder groot. Krielen waren er in totaal 16 stuks. Slechts 2 inzenders, t.w. Berry den Besten en Gerrit Steenbergen. Er zaten 5 dubbelgezoomde haantjes met als hoogste predikaat een 1^e ZG 95 van Den Besten. In totaal 8 dubbelgezoomde hennetjes, met als hoogste een 1^e F. Zowel de 1^e F als de 2^e en 3^e ZG waren van Den Besten. Steenbergen showde ook nog 3 zwarten; het zwarte haantje kwam niet verder dan G 92. De beste hen kreeg ZG 93 van keurmeester Bleijenberg. Mooiste Barnevelder kriel was dus de hen van Berry den Besten.

Hokbezoek: een leerzame dag

Op een niet al te fraaie zaterdag in augustus, dit waar het het weer betreft, was de club en de foktechnische commissie uitgenodigd door Cor Tensen om eens kritisch naar een aantal onderdelen van de Barnevelder te kijken. Cor had gezorgd voor een locatie waar koffie, koek, soep en broodjes volop aanwezig waren en een ruim aantal kooien stond opgesteld. In deze kooien een collectie oude en jonge Barnevelders voorzien van een duidelijke kleurcodering waaruit op te maken was welke nakomelingen uit welke ouderdieren waren voortgekomen. Met andere woorden we kregen de kans om eens te kijken hoe sommige zaken vererven.

De dieren kwamen vrijwel allemaal uit de hokken van Cor en ik neem mijn petje af voor de moeite die hij wederom gestoken had in het uitpluizen van de Barnevelder genetica.

De opkomst van fokkerszijde was niet zo heel groot maar de mensen die echt interesse in dit proces hebben waren aanwezig en dat was voor de foktechnische commissie en natuurlijk Cor een prima opsteker.

Veel aandacht werd gegeven aan de te lichte schachten in de borstveer van de hennen. Bij het nalopen van de fokdieren bleek meer dan duidelijk dat hanen waarvan de veerschacht van de borstveer zwart was jonge hennen hadden gegeven met een gemiddeld een goede kleur op de veerschacht, andersom bleek ook waar.

Tussen de kooien ontspoon zich een discussie of dit nu betekent dat de kleur van de veerschacht dominant of juist recessief vererft, beide argumenten hadden elementen waarvan je zou kunnen concluderen dat ze waar zijn. Dit betekent dat we de resultaten in

de komende jaren goed moeten volgen en dan pas tot een conclusie kunnen komen. Zeker is in ieder geval dat het fokken met hanen en hennen met een goede schachtkleur kuikens geeft die op dit onderdeel ook goed zijn en dat is foktechnisch als richtlijn al veel waard!

Een ander onderwerp waar op deze dag naar gekeken is en tevens veel discussie opleverde is de omzoming van de klein slagpennen bij de hanen, de bekende zwarte

randjes in de vleugeldriehoek. Dankzij de verwantschap van de aanwezige dieren bleek dat de broers van de hennen met een bijzonder mooie tekening in de kleine slagpennen – sommige hadden een echte

meervoudige zoom tekening- allemaal ook een zoom om de kleine slagpennen laten zien. Er is dus duidelijk verband, de vraag is nu willen we dit als club wel of niet?

Als we het niet willen dan is het onvermijdelijk dat we bij het stijgen van de tekeningkwaliteit van de hennen genoodzaakt zijn een aparte hanenfoklijn op te zetten die dan schoon is in de vleugeldriehoek. Hierin

schuilt het grote gevaar dat we dan nog heel weinig hanen zullen gaan zien op de show omdat veel fokkers domweg niet de ruimte hebben voor een twee-stammen fokkerij. Deze ontwikkeling zou dus jammer zijn.

De club moet zich nog maar eens goed beraden over dit onderwerp maar we moeten ook niet op basis van deze eerste echte beelden direct al overgaan tot het aanpassen van de standaard.

Het onderwerp staartbevedering bij de hanen was op deze dag moeilijk te beoordelen, de aanwezig hanen waren nog te jong.

Ook aanwezig waren de eerste stappen op de weg van de creatie van de grote zilver dubbelgezoomde Barnevelder. De aanwezige F-1 haan was natuurlijk veel te klein voor een grote, liet nog veel goud zien maar had een prachtige ontwikkelde staartpartij. We zien dit laatste ook bij de krielen, inbreng van vreemd bloed heeft zondermeer een positief resultaat gehad op juist dit onderdeel.

De nakomelingen van de F-1 haan waren ook aanwezig maar nog erg jeugdig. Wat bij deze bespreking direct opviel was het verschil in insteek bij selectie. Fokker 1 kiest voor de beste grondkleur en fokker 2 voor de beste tekening, op termijn zullen we zien wie het snelst zijn doel, een zilver dubbelgezoomde Barnevelder, bereikt.

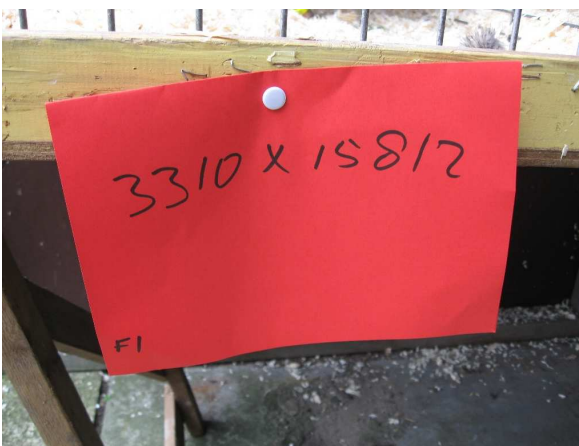
Het bespreken van de nog piepende jonge dieren vond ik persoonlijk zeer leerzaam. Zelf vind ik het erg lastig om op deze leeftijd al een goede inschatting van de tekening van de hennen op latere leeftijd te kunnen maken. De 'oude rotten in het vak' kunnen dit echter prima en daar valt dus veel van te leren!

Ik heb genoten van deze dag en denk dat we een dergelijke informele maar leerzame zaterdag ieder jaar wel mogen organiseren, wie pakt deze handschoen op voor 2012?

Ingen, september 2011

Aad Rijs

Foto's hokbezoek Tensen

Catalogus jongdierenkeuring 2011

Resultaten

Overzicht van dieren, predikaten en inzenders

Grote Barnevelders

kooi	pred.	kleur	geslacht	inzender
1	V 90	dubbelgezoomd	haan	Willems
2	ZG 95	dubbelgezoomd	haan	Willems
3	V 90	dubbelgezoomd	haan	van den Oever
4	G 92	dubbelgezoomd	haan	van den Oever
5	ZG 94	dubbelgezoomd	hen	comb. Tensen/Rijkenberg
6	ZG 95	dubbelgezoomd	hen	comb. Tensen/Rijkenberg
7	G 91	dubbelgezoomd	haan	van Amerongen
8	G 91	bl dgz	haan	van den Oever
9	ZG 94	bl dgz	haan	van den Oever
10	G 91	zi zw dgz	haan	Simmelink
11	G 91	zi zw dgz	haan	Simmelink
12	ZG 95	zi zw dgz	haan	Simmelink
13	G 91	zi zw dgz	haan	Simmelink
14	ZG 93	zi zw dgz	haan	van de Veer
15	F 96	wit	haan	Stil
16	G 92	wit	haan	Stil
17	V 90	wit	haan	Stil
18	ZG 93	wit	haan	van Dijck
19	V 90	zwart	haan	van Dijck
20	ZG 93	zwart	haan	van Dijck
21	ZG 93	dubbelgezoomd	hen	Willems
22	ZG 94	dubbelgezoomd	hen	Willems
24	F 96	dubbelgezoomd	hen	van Dam
25	ZG 93	dubbelgezoomd	hen	van den Oever
26	F 96	dubbelgezoomd	hen	van den Oever
27	ZG 95	dubbelgezoomd	hen	comb. Tensen/Rijkenberg
28	F 96	dubbelgezoomd	hen	comb. Tensen/Rijkenberg
29	ZG 95	dubbelgezoomd	hen	comb. Tensen/Rijkenberg
30	ZG 94	dubbelgezoomd	hen	comb. Tensen/Rijkenberg
31	ZG 94	dubbelgezoomd	hen	comb. Tensen/Rijkenberg
32	ZG 95	dubbelgezoomd	hen	comb. Tensen/Rijkenberg
33	ZG 95	dubbelgezoomd	hen	comb. Tensen/Rijkenberg
34	F 96	dubbelgezoomd	hen	comb. Tensen/Rijkenberg
35	G 91	dubbelgezoomd	hen	van Amerongen
36	G 92	dubbelgezoomd	hen	van Amerongen
37	ZG 94	dubbelgezoomd	hen	Simmelink
38	ZG 95	dubbelgezoomd	hen	Simmelink
39	V 90	zi zw dgz	hen	Simmelink
40	ZG 93	zi zw dgz	hen	Simmelink

kooi	pred.	kleur	geslacht	inzender
41	ZG 95	zi zw dgz	hen	Simmelink
42	G 92	zi zw dgz	hen	Simmelink
43	ZG 94	zi zw dgz	hen	van de Veer
44	ZG 94	zi zw dgz	hen	van de Veer
45	ZG 95	zi zw dgz	hen	van de Veer
46	O	zi zw dgz	hen	van de Veer
47	G 92	zi zw dgz	hen	van de Veer
48	ZG 94	dubbelgezoomd	hen	van de Veer
49	G 92	zi zw dgz	hen	Meijer, F
50	G 91	zi zw dgz	hen	Meijer, F
51	G 92	wit	hen	Stil
52	ZG 94	wit	hen	Stil
53	G 92	wit	hen	Stil
54	F 96	wit	hen	van Dijck
55	ZG 94	wit	hen	van Dijck
56	ZG 95	wit	hen	van Dijck
57	ZG 93	wit	hen	van Dijck
58	ZG 93	zwart	hen	van Dijck
59	ZG 94	zwart	hen	van Dijck
139	F 96	bl dgz	hen	
140	F 96	bl dgz	hen	
141	ZG 95	bl dgz	hen	
142	G 92	bl dgz	hen	
143	G 91	bl dgz	hen	
144	ZG 94	dubbelgezoomd	haan	

Krielen

kooi	pred.	kleur	geslacht	inzender
62	ZG 95	dubbelgezoomd	haan	Bruinhorst
63	G 92	dubbelgezoomd	haan	Bollen
64	ZG 93	dubbelgezoomd	haan	Bollen
65	G 91	dubbelgezoomd	haan	Bollen
66	ZG 93	dubbelgezoomd	haan	Bollen
67	F 96	dubbelgezoomd	haan	Brink
68	F 96	dubbelgezoomd	haan	Brink
69	ZG 95	dubbelgezoomd	haan	Kranenburg
70	ZG 94	dubbelgezoomd	haan	Kranenburg
71	ZG 93	dubbelgezoomd	haan	van der Wel
72	G 91	dubbelgezoomd	haan	van der Wel
73	ZG 93	dubbelgezoomd	haan	Meijer, F
74	ZG 95	bl dgz	haan	Oskam, T
75	ZG 95	bl dgz	haan	Meijer, F
76	ZG 95	zi zw dgz	haan	Bruinhorst
77	ZG 94	zi zw dgz	haan	Bruinhorst

kooi	pred.	kleur	geslacht	inzender
78	G 92	zi zw dgz	haan	Hoppen
79	ZG 93	zi zw dgz	haan	Hoppen
80	G 92	zi zw dgz	haan	Smit
81	ZG 94	zi zw dgz rood	haan	Oskam, T
82	NE	witdubbelgezoomd	hen	van der Wel
83	ZG 94	zi zw dgz	haan	Meijer, F
84	G 91	zi zw dgz	haan	Meijer, F
85	ZG 94	wit	haan	Kim van Dijck
86	ZG 95	wit	haan	Kim van Dijck
87	ZG 93	zwart	haan	van Voorthuizen
88	NE	zi bl dgz	haan	Oskam, T
89	NE	zi bl dgz	haan	Oskam, T
90	NE	gw dgz	haan	van der Wel
91	ZG 95	dubbelgezoomd	hen	Kim van Dijck
92	F 96	zi zw dgz	hen	Bruinhorst
93	ZG 95	dubbelgezoomd	haan	Bruinhorst
94	ZG 93	dubbelgezoomd	hen	Bollen
95	ZG 93	dubbelgezoomd	hen	Bollen
96	ZG 94	dubbelgezoomd	hen	Bollen
97	G 92	dubbelgezoomd	hen	Bollen
98	ZG 95	dubbelgezoomd	hen	Bollen
99	G 92	dubbelgezoomd	hen	Bollen
100	F 96	dubbelgezoomd	hen	Beugelsdijk
101	F 96	dubbelgezoomd	hen	Beugelsdijk
102	F 96	dubbelgezoomd	hen	Beugelsdijk
103	F 96	dubbelgezoomd	hen	Kranenborg
104	F 96	dubbelgezoomd	hen	Kranenborg
105	G 92	dubbelgezoomd	hen	Oskam, T
106	G 92	dubbelgezoomd	hen	van der Wel
107	G 92	dubbelgezoomd	hen	van der Wel
108	ZG 93	dubbelgezoomd	hen	Meijer, F
109	ZG 94	bl dgz	hen	Oskam, T
110	ZG 95	bl dgz	hen	Meijer, F
111	ZG 93	zi zw dgz	hen	Beugelsdijk
112	ZG 94	zi zw dgz	hen	Beugelsdijk
113	ZG 94	zi zw dgz	hen	Beugelsdijk
114	ZG 93	zi zw dgz	hen	Hoppen
115	G 92	zi zw dgz	hen	Hoppen
116	G 92	zi zw dgz	hen	Smit
117	V 90	zi zw dgz	hen	Smit
118 a	V 90	zi zw dgz	hen	Smit
118 b	V 90	zi zw dgz	hen	Smit
119	F 96	zi zw dgz	hen	Oskam, T

kooi	pred.	kleur	geslacht	inzender
120	G 91	zi zw dgz	hen	Donkersteeg
121	G 92	zi zw dgz	hen	Donkersteeg
122	G 92	zi zw dgz	hen	Meijer, F
123	ZG 93	zi zw dgz	hen	Meijer, F
124	ZG 94	wit	hen	Kim van Dijck
125	F 96	wit	hen	Kim van Dijck
126	ZG 95	wit	hen	Kim van Dijck
127	G 92	wit	haan	Komen
128	G 92	wit	hen	Komen
129	ZG 93	wit	hen	Komen
130 a	ZG 93	wit	hen	Komen
130 b	ZG 93	wit	hen	Komen
131	ZG 94	zwart	hen	van Voorthuizen
132	NE	zi bl dgz	hen	Oskam, T
133	NE	zi bl dgz	hen	Oskam, T
134	NE	gw dgz	hen	van der Wel
135	NE	gw dgz	hen	van der Wel
136	F 96	dubbelgezoomd	hen	Brink
137	ZG 95	dubbelgezoomd	hen	Brink
138	ZG 94	zi zw dgz	haan	Donkersteeg

Zi zw dgz = zilver zwartdubbelgezoomd

Zi bl dgz = zilver blauwdubbelgezoomd

Gw dgz = geel witdubbelgezoomd

Van de kooien 139 tot en met 144 is niet vastgelegd wie de inzenders waren.

Prijzen

Onderstaand een overzicht van de prijswinnaars van deze keuring. Bij de krielen kon geen prijs worden uitgedeeld voor het beste enkelkleurige dier van het andere geslacht omdat er hier te weinig voor waren ingezonden.

prijs	kooi	geslacht	winnaars
groot, dubbelgezoomd	28	hen	comb. Tensen/Rijkenberg
groot, dgz ander geslacht	2	haan	Willems
groot, enkelkl	15	haan wit	Stil
groot, enkelkl ander geslacht	54	hen wit	van Dijck
kriel, dubbelgezoomd	136	hen	Brink
kriel, dgz ander geslacht	68	haan	Brink
kriel, enkelkl	125	hen wit	Kim van Dijck
Niet erkende kleurslag	12	haan, zi dgz	Simmelink

jeugdleden:

Kim van Dijck

Tamara Oskam

Aantallen

Overzicht van aantallen van ingezonden dieren per soort (groot en kriel) en per kleur.

kleur	soort	aantal
dgz	groot	27
bl dgz	groot	7
wit	groot	11
zwart	groot	6
zi zw dgz	groot	16
dgz	kriel	31
bl dgz	kriel	4
wit	kriel	10
zwart	kriel	2
zi zw dgz	kriel	24
zi bl dgz	kriel	4
gw dgz	kriel	3
rw dgz	kriel	1
Totaal aantal ingezonden dieren		146

Vervolgonderzoek naar genetische diversiteit bij Nederlandse Hoenderrassen

Dr. Richard Crooijmans, Animal Breeding and Genomics Centre, Wageningen Universiteit

Voor dit vervolgonderzoek moest nieuw genetisch materiaal van de oud Hollandse hoederrassen verzameld worden van alle rassen voor zowel groot als krielvorm indien mogelijk.

Het vorige onderzoek is uitgevoerd met bloed, dat ongeveer 10 jaar geleden werd getapt, bij ongeveer 50 dieren van elk ras. Dit bloed was bijna op en/of de kwaliteit is zo slecht geworden dat het niet meer bruikbaar is. Bovendien is in verband met de kosten het bloed in de meeste gevallen getapt op één adres. Dit betekent dat de diversiteit van genetische kenmerken meestal gekoppeld is aan één bloedlijn.

In 2008/2009 zijn van de grote Barnevelders reeds bevruchte eieren verkregen. In 2011 werd de dataset compleet gemaakt door ook van de nog ontbrekende krielien bevruchte eieren te verzamelen.

Wat werd onderzocht?

Onderzocht is in welke mate het erfelijk materiaal van de rassen in de afgelopen 10 tot 15 jaar genetisch is veranderd of door het gebruik van zo-

veel mogelijk lijnen anders is opgebouwd. Dit is onderzocht met de nieuwste DNA technologieën waarbij de dieren zijn getest met 60000 DNA markers. Verder is onderzocht waarop in de afgelopen jaren vooral gefokt is (welke genen).

Wat was nodig voor de nieuwe studie?

Per ras werden zo mogelijk 30, gespreid over de diverse kleurslagen van het ras, niet gerelateerde hanen geselecteerd. Indien van een ras zowel de grote als krielvorm aanwezig was dan 30 van beiden.

Per haan werden graag drie bevruchte eieren verzamelen. (uiteindelijk werd per haan 1 goed embryo geselecteerd voor het erfelijkheidsonderzoek)

Deze eieren werden in Wageningen in de broedmachine gezet (tot dag 16-18). Hierna werd het embryo eruit gehaald voor verder DNA onderzoek.

Overzicht materiaal Biodiversiteit Kippen

Ras	Aantal	DNA	Weefsel	Cellen	% Bevruchting
3A Barnevelder	27	27	27	5	73%
3AK Barnevelder kriel	6	6	6	6	63%

In bovenstaande tabel is weergegeven van hoeveel hanen eieren zijn verzameld voor het onderzoek en wat er met de embryo's is gedaan. Van alle hanen kon DNA materiaal en weefsel worden verzameld. Het aantal hanen van de krielen was laag. Dit kwam omdat het verzamelen van eieren in het voorjaar niet lukte waardoor dit in de zomer plaats moest vinden. Omdat de mogelijkheden tot verzamelen toen beperkt waren kon slechts bij een gering aantal fokkers eieren worden verzameld. Om een breed beeld te kunnen schetsen van de genetische diversiteit is dit aantal te gering maar het geeft er wel enig inzicht in.

De uiteindelijke resultaten van het onderzoek zullen op een later tijdstip worden gepubliceerd.

Meer over genetische diversiteit

"Met een kleinere genetische diversiteit zijn soorten minder goed in staat zich aan te passen aan veranderende omstandigheden." *Trouw*

"Genetische diversiteit bij schapen is bijzonder groot" *AGD*

Deze tekst refereert aan de grote hoeveelheid rassen bij het schaap, mede door het grote verspreidingsgebied en de verschillende omstandigheden waaronder schapen worden gehouden (klimaat, terreingesteldheid, voedselbeschikbaarheid etc). Het zelfde geldt voor hoenders. Bij het onderzoek van WUR is gekeken naar variëteit binnen rassen, niet naar die binnen de soort. Hier geldt echter hetzelfde mechanisme, namelijk dat rassen zijn ontstaan als gevolg van o.a. verschillen in omstandigheden waaronder de dieren gehouden werden (bijv. de zogenaamde landrassen, soorten die in bepaalde streken aangepast waren aan het leven daar). CW

"Inteelt en Verwantschap

Inteelt "meet" je in een dier en verwantschap "meet" je tussen dieren."

Wat is biodiversiteit? *Electronisch leerboek Fokkerij*

Een definitie van **biodiversiteit** is: de verscheidenheid aan planten en diersoorten in hun verschillende leefomgevingen. De fenotypische verschillen, de verschillen tussen dieren die zichtbaar zijn, vormen het bewijs van biodiversiteit.

Deze fenotypische verschillen bestaan onder andere uit de verschillen tussen de diersoorten. Bijvoorbeeld: koeien verschillen van paarden in lichaamsbouw en gedrag. Daarom is een paard geschikter om op te rijden dan een koe. Maar ook binnen de soorten zijn er verschillen in uiterlijk tussen de rassen. Een Fries melkschaap heeft een andere lichaamsbouw en een andere vacht dan een Texelaar schaap. En zelfs binnen een ras zijn er duidelijke verschillen. De ene hen legt elke dag een ei, terwijl een andere hen van hetzelfde ras maar eenmaal in de twee dagen een ei legt. Waardoor worden die verschillen tussen de soorten, tussen de rassen en zelfs tussen dieren van hetzelfde ras nu veroorzaakt? Voor een deel ontstaan die door verschillen in erfelijke aanleg. Dat noemen we genetische variatie of genetische diversiteit.

Genetische diversiteit beschrijft in hoeverre dieren genetisch van elkaar verschillen. Dat kan binnen een soort zijn (bijvoorbeeld de soort runderen), tussen rassen en ook binnen een ras (bijvoorbeeld het ras Holstein Friesian).

Genetische diversiteit is een belangrijk onderdeel van de biodiversiteit, omdat zonder genetische diversiteit de natuurlijke selectie waarmee soorten en rassen zich aanpassen aan hun omgeving niet mogelijk is. Bovendien is kunstmatige selectie dan ook niet mogelijk. Kunstmatige selec-

tie is de selectie die de mens uitvoert in een fokprogramma, waardoor rassen verbeterd kunnen worden.

Er zijn rassen die behoorlijk aan elkaar verwant zijn, omdat in het verleden het ene ras uit het andere is ontstaan. Soms is dat duizenden jaren geleden al gebeurd. Dat is de reden dat de West-Europese rassen onderling meer aan elkaar verwant zijn dan bijvoorbeeld aan de rassen uit Azië. Tussen rassen zijn duidelijke verschillen in kleur en vorm zichtbaar en zijn duidelijke verschillen in productie (melk, vlees en eieren) meetbaar.

Er is een aantal processen dat invloed heeft op de diversiteit:

Selectie. Door selectie krijgen bepaalde allelen de voorkeur boven anderen. Die anderen kunnen daardoor bijna of helemaal uit de populatie verdwijnen. Selectie heeft dus invloed op de allelfrequenties.

Migratie. Inbreng van nieuwe dieren (migratie) in de populatie (bijvoorbeeld een aankoop uit het buitenland) verandert de allelfrequenties: de nieuwe dieren brengen hun allelen mee.

Toeval. Met name in kleine populaties kunnen er ook door toeval allelen verdwijnen. Elk gen heeft twee allelen, maar er wordt er maar één aan elke nakomeling doorgegeven. Als een ouderdier met een zeldzaam allel maar één nakomeling krijgt, is er een kans van vijftig procent dat het zeldzame allel niet wordt doorgegeven en dus uitsterft. Dit verschijnsel noemen we 'random drift'.

Mutatie. In alle populaties worden door mutatie nieuwe allelen gevormd. Maar dat zijn niet in alle populaties dezelfde allelen. En hoe langer geleden ze ontstaan zijn, hoe meer ze al door de populatie zijn verspreid.

Inteelt verlaagt de genetische diversiteit. Wanneer een populatie klein is, is het moeilijk de genetische diversiteit vast te houden. Het wordt steeds moeilijker om ouderdieren met elkaar te combineren die niet sterk verwant zijn.

Foto's Jongdierenkeuring

De prijswinnaars

Mooie Barnevelders in HORST op PEELHORSTSHOW

Op vrijdag 7 oktober mocht ik in Horst 27 grote Barnevelders keuren. Met René v.d. Kerkhof (C keurmeester) als schrijver had ik een fijne dag. Bij de Barnevelders hadden we eerst een groep van 6 grote hanen. Niet een van de hanen was helemaal klaar in de staart, maar dat heb ik, gezien het vroege tijdstip in het seizoen de dieren een beetje vergeven. Het was ook niet bij alle dieren gelijk. Bij twee hanen waren alle sikkels en bijsikkels al wel duidelijk te zien, maar ze moesten alleen nog twee weken groeien. Wat ik wel als kritiek op de kaart heb laten schrijven is dat bij vrijwel alle hanen mij teveel bruin in de borst voor kwam. Slechts één haan (kooi 191) had een hele mooie zwarte borst en dito vleugelbanden. Bij de andere hanen waren vrijwel alle borstveren in het hart bruin gekleurd. In dit jaar heeft de FTC uitgesproken dat een dergelijke bruine borst duidt op te weinig (pepering-)zwart en er bij de hennen voor zorgt dat de binnenzoom in de borst aan scherpte inboet. We veronderstellen dat; het is nog niet ze-

ker!! Hier ging het wel op, want bij eigenlijk alle hennen was aan de binnenzoom in de borst nog wel iets te verbeteren (breder en scherper belijnd) De kam van de hanen was nogal verschillend. Bij één van de hanen had het dier echt een te grote kam, terwijl het dier op de onderdelen type, bouw en kleur etc. wel erg mooi was, maar de kopversierselen moeten in verhouding blijven. Qua type had ongeveer de helft van de hanen een mooi geronde onderbelijning incl. geronde borst. Bij de andere helft was mij dit te vlak. Echt slechte hanen waren er niet gezien de predikaten ZG 93 1x, ZG 94 3x, ZG 95 1x en 1x F96. Deze laatste haan (kooi 191) was een uitstekende vertegenwoordiger van het ras.

Bij de hennen had ik best wel wat problemen met sommige type's Dieren waren mij soms te kort van lichaam en waren ook in de borst nogal eens te vlak. Ook te hoog gedragen staarten kwamen voor. Gelukkig waren er ook heel mooie typedieren. Dieren waarbij een prachtige rug-staartlijn te zien was (oplopend) in combinatie met een mooi gespreide staart. Aan drie van de elf hennen kon ik een F predikaat kwijt. Het enige minpuntje bij deze hennen was dat de borstzoming iets breder en strakker had gekund. Ook kon de glans (lak) op de buitenzoom wat sterker, maar dit gold niet voor de 1^e F. Dit was een perfecte hen in mijn ogen. Het werd mijn mooiste van de keuring. Bij de hoofdere prijzen was er echter terechte kritiek op de (reeds genoemde) borstzoming en de hen had iets rijkelijk aanslag op de benen.

Bij blauw dubbelgezoomd had ik drie hennen te beoordelen. De middelste (kooi 204) was hier duidelijk de mooiste en kon met een 1^e F naar huis. Voor blauw een perfecte type hen. De blauwe kleur was mooi en de tekening dik in orde. Toch was overal de binnenzoom mij te smal als je dat vergelijkt met de dubbelgezoomde. Daarom kon de hen niet mijn mooiste worden.

In zwart had ik drie hennen en daarvan was de kwaliteit gewoon. Met ZG 95 werd kooi 206 de mooiste. De glans kon nog wel groener in sommige gevallen en het type was niet altijd typisch genoeg.

Bij de 4 witte hennen kon ik aan de eerste hen (kooi 209) wel een F predikaat kwijt. Deze hen was weliswaar qua bouw niet de grootste, maar ze was mooi strak bevederd en "verkocht" zich prima. De rug-staartlijn en de staartspreading alsmede de borstbelijning waren typisch voor een Barnevelder. Bij de andere hennen had ik hierover wel wat op te merken. De laatste hen was erg los in de bevedering en daardoor was het type niet goed genoeg. Bij weer andere hennen was de bevedering op met name het zadel al behoorlijk beschadigd. Ik weet dat dit bij wit heel vaak voorkomt, maar zo vroeg in het seizoen moet dit nog wel goed kunnen zijn.

Al met al had ik een mooie keuring en een gezellige dag. De prijswinnaar(s) wil ik feliciteren. Ik ben benieuwd hoe het op de clubshow is.

Hendrik Timmer

Ruwvoer in de biologische pluimveehouderij

Bron: www.biokennis.nl/

Ruwvoer hoort volgens de EU-regelgeving voor biologische productie deel uit te maken van het dagrantsoen van leghennen. Maar welke producten komen in aanmerking en hoe biedt je ze aan? Waarom wordt ruwvoer gevoerd en wat zijn de effecten op de productie en gezondheid? In dit dossier leest u meer over de ervaringen van pluimveehouders.

De meest voorkomende reden om ruwvoer te verstrekken, is het afleiden en actief houden van de dieren. Door het aanbieden van foeragemateriaal op een jonge leeftijd leer je de dieren scharrelen, bodemgericht zijn en stofbaden. Hierdoor kan verenpikken worden voorkomen of beperkt.

Ruwvoer voorziet ook in de behoefte aan structuur; belangrijk voor de darmwerking en darmflora, en daardoor ook voor de algehele weerstand. Tot slot kan ruwvoer een positief effect hebben op de kwaliteit van het strooisel.

Effect van ruwvoer

Het effect van ruwvoer op de hennen wordt door de veehouders voornamelijk positief ervaren en beoordeeld aan de hand van het gedrag van de hennen (scharrelen, praten, stofbaden), de rust in de groep, de mate van verenpikken door het beoordelen van het verenkleed en het aantal pikwonden, het blijven liggen van donsveren en de kwaliteit van de mest. Andere factoren zijn het percentage uitval en de eikwaliteit (smaak en kleur).

- Het positieve effect van ruwvoer op de strooiselkwaliteit heeft vooral te maken met het droger en lossier blijven van het strooisel.
- Positieve effecten op de voeropname zijn vooral een betere opname en vertering van het standaardvoer.
- Positieve effecten op het gedrag worden voornamelijk beschreven als dieren die actiever met de omgeving bezig zijn en minder op elkaar gericht, waardoor verenpikken uitblijft of binnen de perken blijft.

- De positieve effecten op de gezondheid worden voornamelijk toegeschreven aan de droge mest.

De arbeid die ruwvoerverstrekking met zich meebrengt, vormt voor een aantal pluimveehouders de grootste belemmering voor een consequente toepassing. Ook de beperkte beschikbaarheid van biologische ruwvoerders, de hoge prijzen, de aanvoer en opslag en de strooiselkwaliteit worden als nadelig ervaren. Ook zijn de meeste stallen niet ingericht op het verstrekken van ruwvoer. In vervolgonderzoek zal hier aandacht aan worden besteed.

Aanbevelingen vanuit de praktijk

- Strooi elke dag een beetje in plaats van in één keer heel veel.
- Verspreid het ruwvoer over de ruimte, zodat alle dieren erbij kunnen.
- Verstrek het ruwvoer vooral in de avond om onrust in de koppel te voorkomen.
- Zorg dat er 's middags ruwvoer aanwezig is; op dit tijdstip zoeken de dieren van nature voedsel en neemt het risico van verenpikken toe.
- Houdt afwisseling in het ruwvoer anders verliezen de dieren interesse.
- Voorzie de dieren van hele pakken of balen met net of gaas eromheen, dan wordt het minder rommelig.

Houd vol, want het loont!

In de praktijk worden verschillende soorten ruwvoer gebruikt: snijmaïs, luzerne, voederbieten, wortels, knolgewassen, gras, (natuur)hooi en (koolzaad)stro. Strooisel zoals tarwestro en vlas worden ook als ruwvoer meegenomen, omdat deze vaak geheel of gedeeltelijk worden opgenomen. De meeste bedrijven verstrekken meerdere soorten ruwvoer. De aangeboden hoeveelheid per hen per dag varieert sterk, net zoals de wijze en tijdstip van verstrekking. De manier van ruwvoer verstrekken kan worden onderverdeeld in het routinematig of incidenteel aanbieden van ruwvoer. Het onderscheid is niet altijd scherp.

Bijeenkomst Foktechnische Commissie (FTC)

Onlangs kwam de FCT weer bijeen om een aantal zaken te bespreken. Op de agenda stond o.a. een evaluatie van de aandachtspunten en van de activiteiten van afgelopen jaar. Het hokbezoek was bijzonder geslaagd en besloten werd om ook in 2012 een hokbezoek te organiseren. Verder is de commissie voorstander van publicatie van aandachtspunten, bijzonderheden, plannen etc op de website. Dit zal t.z.t. plaats gaan vinden.

Ook aanwezig waren de keurmeesters die straks op Gallinova, tijdens de clubshow, onze dieren gaan keuren. Zij werden op deze bijeenkomst bijgepraat over de aandachtspunten die eerder ook al tijdens de Technische Dag aan de leden werden gepresenteerd. Eén van de aandachtspunten die aan de orde kwam, was de grondkleur bij de zilver zwartgezoomde dieren. Van deze kleurslag is inmiddels een groot aantal dieren aanwezig met onderling grote verschillen in grondkleur. Omdat het mogelijk blijkt om een vrijwel zilveren grondkleur te fokken zal er bij de crèmekleurigen strenger op de grondkleur worden gelet.

Verlichting van onze hoenders

Het doel van het kunstmatig verlichten van hoenderhokken is de eiproductie gedurende de periode, dat verlicht wordt, op te voeren.

Bepaalde stralen van het licht schijnen indirect, via de hypofyse, een prikkel uit te oefenen tot grotere werkzaamheid van de geslachtsorganen. De hogere eiproductie, welke daarvan het gevolg is, leidt er toe, dat de voederbehoefte en dus de voederopname groter wordt.

De beste tijd om met de verlichting te beginnen is begin oktober; dan is het tegen 18.00 uur reeds donker. Bij zeer vroeg geboren hennen is het echter raadzaam nog een maand eerder te beginnen. Het duurt een dag of tien voordat de invloed van de verlichting merkbaar is. Het is dus zaak om tijdig met de verlichting te beginnen.

Met de verlichting moet men niet voor eind maart ophouden. Men moet de verlichting geleidelijk verminderen; nooit plotseling ophouden, ook niet ontijdig midden in de winter, want dan zullen de hennenonherroepelijk in de rui vallen.

De wijze van verlichten geeft geen verschil in uitkomsten. Men kan de volgende methodes toepassen:

Morgenverlichting. 's Morgens om ongeveer half 5 worden de lichten in de hokken ontstoken. Deze blijven branden totdat het daglicht voldoende

sterk is. Dat zal in de kortste dagen rond half 9 zijn. De dieren kunnen zo ook vanaf half 5 eten. Zorg wel voor voldoende drinkwater. Ook kan men 's avonds van te voren een weinig graan door het strooisel geven.

De dieren zullen dan 's morgens direct in beweging zijn en een voldoende lichaamsgewicht behouden, daar zij anders ontijdig in de rui vallen.

Overdag kunnen de dieren van de vrije uitloop genieten, tenminste in die streken waar de bodem voldoende droog is en voldoende beschutting aanwezig is. In winderige, lage streken kan men de hoenders beter opgesloten houden.

Het voordeel van de morgenverlichting is dat de dieren graag van de stok komen omdat ze graan vinden. Door de lichaamsbeweging komt dat hun gezondheid ten goede.

Als men goede schakelklokken gebruikt zal de tijd van in- en uitschakelen geen probleem zijn.

Avondverlichting. Bij deze methode worden de lampen, tijdens de kortste dagen, reeds om 15.30 uur ontstoken en blijven ze branden tot ongeveer 20.00 uur. U kunt tussendoor wat gemengd graan geven om ze extra actief te houden en het treden van de hanen te stimuleren.

Ook kunt u een combinatie van beide methodes toepassen, als u er maar voor zorgt dat de totale daglengte 14 tot 15 uur bedraagt.

Behalve bij volwassen kippen wordt kunstmatige verlichting ook toegepast bij kuikens, die in de herfst- en wintermaanden worden opgefokt. Ook hierbij kan een totale daglengte van 14 tot 15 uur worden aangehouden.

Lei Cuijpers,

Uit: Pluimveehouderij 1957

Peelhorstshow 2011

In het tweede weekend van oktober werd de Peelhorstshow gehouden. Onze eerste districtshow. Hendrik Timmer heeft eerder in dit clubblad al verslag gedaan van zijn keuring (van de groten). De krielen werden gekeurd door Geri Glastra.

Er waren 27 grote Barnevelders ingeschreven en 45 krielen. Bij de grote Barnevelders waren alle (erkende) kleuren aanwezig. Helaas ontbraken bij de krielen de zwarten. Wel zat er een mooie klasse zilver zwartdubbelgezomden (zie tabel).

Aantallen dieren per kleurslag

Keurmeester:	Timmer		Glastra	
Groot			Kriel	
haan	hen		haan	hen
6	11	Dgz	8	16
1	2	Bl dgz	2	2
Nvt		Zw zidgz	3	9
1	3	Wit	0	5
0	3	Zwart	0	0

Bij de groten had Coen Teeuwen zowel de mooiste haan als de mooiste hen. De hen werd de mooiste van de dubbelgezoomde Barnevelders. De prijs voor de mooiste bl dgz ging naar Bert van Dam. John van Dijck ontvangt de prijs voor de mooiste van de witten en van de zwarten. De kleine geldprijzen gingen beide naar Coen Teeuwen.

Bij de krielen werd de mooiste geshowd door Hans Fintelman, een hen met 1^e F. De mooiste op 1 na, van het andere geslacht, was van Eva Meijer. Eva had ook mooiste bl dgz, een hen met ZG 95. De witten waren allen van Kim van Dijck. Van de 2 F hennen werd kooi 488 de mooiste. Helaas ontbraken dus de zwarten. Zilvers werden ingezonden door Nillesen, Beugelsdijk, Maud Meijer, R. Kooiman en Teun Loos. De mooiste was een 1^e F hen van Bert Beugelsdijk. De kleine prijsjes gingen naar Nillesen, Kim van Dijck en Eva Meijer.

Je mag wel zeggen dat er tijdens deze show 2 mensen duidelijk uitschoten wat betreft de kwaliteit van hun dieren. Bij de groten was dat Coen Teeuwen, en bij de krielen was dat Eva Meijer. Eva won met haar dubbelge-

zoomde hen ook nog een beker voor het beste dier dwerghoenders jeugd. Alle prijswinnaars gefeliciteerd.

Tips voor beginnende (maar ook voor gevorderde) fokkers

Voeding

- Voer uw dieren dagelijks zoveel dat in de loop van de dag de voerbak leeg is
- Stel voor dieren die niet aan de leg zijn één dag per week een voerloze dag in; dit gaat vervetten van de dieren tegen. Dieren die niet te vet zijn gaan sneller weer aan de leg en blijven langer in productie
- Hanen die tussen de hennen lopen nemen altijd teveel voer op. Hierdoor vervetten ze sterk en dit komt de prestaties van de haan niet ten goede ("een goede haan, die is niet vet"). Huisvest daarom uw hanen buiten het fokseizoen zo mogelijk apart en voer ze beperkt.
- Om te vette hennen weer aan de leg te krijgen: zet ze op rantsoen, desnoods apart van de rest van de koppel. Zet ze op een beperkt rantsoen en voer eventueel minder energierijk voer. Te vette dieren hebben een stevig achterlijf alsof de buik continu vol zit.
- Geef graan slechts als snoepgoed (= een klein beetje)
- Snoepgoed is ook goed bruikbaar om uw dieren handtam te krijgen.
- Voorkom onbalans in de voersamenstelling door te veel graan naast het leg- of foktoomvoer te voeren.
- Laat voerresten in de voerbak (vooral meel!) niet te lang liggen omdat dit kan gaan schimmelen en muf worden; dus bij 'voorraad' voeding bijv. wekelijks de resten weggoeien.
- Grit is niet persé nodig (kalk zit voldoende in een uitgebalanceerd leg- of foktoomvoeder). Geef, vooral als u uw dieren graan bijvoert, regelmatig kiezel bij; doe dit in de voerbak of strooi het desnoods op de grond. Kiezel fungeert in de maag van de kip als de tanden in een gebit
- Ververs drinkwater regelmatig, liefst dagelijks. Vooral in de zomer (hoge temperaturen) is dit van belang om te voorkomen dat het water vervuult. Maak daarbij de waterbak goed schoon (met een borstel)
- Gooi in elk geval dagelijks alle viezigheid (strooisel etc.) uit de waterbak
- Om de ontwikkeling van wormen tegen te gaan verdient het aanbeveling om regelmatig, bijv. wekelijks, een klein beetje chloorbleek (enkele cc's per liter) of (natuur)azijn (klein scheutje) door het water te doen. Hierdoor wordt tevens algengroei tegengegaan.